

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Interpretatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

fit irregularis: quia annexa est ordini nisi seruata moderatione. cap. alma. Nec debet sacerdos aspergere seculares aqua benedicta, nisi in festis. de quibus in dicto cap. alma. Si tamē aspergeret, putat Ioan. Cal. non incurrere irregularitatem: quia hoc non est iure cautum, nisi forte hoc faceret in principio missæ, quod videtur esse proprium sacerdotis. Intellige, sine moderatione. cap. alma.

¶ **P**ER benedictionem missæ etiam à clerico interdicto, vel tempore interdicti, non incurritur irregularitas: quia nulli ordini est deputata.

Idem de benedictione itinerantium, quam solent facere Priores, & Episcopi, si fiat simpliciter, & non cum solemnitate: secundum Ioannem Cald. De alijs benedictionibus dictum est supra. Benedictio oliuarum, candelarum, in diebus suis, calicum, paramentorum: secundum Ioannem Cal. fieri non potest à clerico interdicto, vel tempore interdicti. Neque secundum eundem introduci potest mulier in ecclesia tempore interdicti post partum, pro purgatione solenniter fienda sine irregularitate: quia hoc officium ordini clericali competit: poterit tamen per se intrare sine officio, ut gratias agat Deo. Potest etiam predicari tempore interdicti. in d. capit. responso. cum pulsatione campanarum pro hoc, pro hora nona, & Ave Maria & pro quacunque causa, excepto diuino officio.

¶ **V**IOLANTES interdictum, quæuis magnam pœnam incurrant, nõ tamen mortaliter peccant: secundum Caietan. in summa. ver. interdictum, cum aliquando quis efficiendo irregularis mereatur, & ponit exemplum de participante cum excommunicato: qui licet incurrat pœnam, magnam, videlicet, priuationem à sacramentis, non tamen mortaliter peccat. Not. tamen, quod ubi lata est excommunicatio contra violantes interdictum, & violari facientes, violando mortaliter peccant. Idem dicet de eo, qui contempnit sententiam, vel ratione scanda-

li, quod alijs præbet.

¶ **N**O t. etiam, quod hic nomine clericorum veniunt moniales, licet non sint rapaces ordinis. cap. postulasti. de sent. excommuni. ideo & ipsæ dicendo officium, quasi ecclesiam officiedo, & faciendo ea, quæ clericis sunt prohibita, tanquam competentia ex aliquo ordine, violant interdictum. Ex penis sequentibus irregularitatem, & suspensionem apparet esse peccatum mortale. Tanta enim pœnarum multiplicatio graue delictum supponit, in clerico præsertim, non tamen omnem irregularitatem mortalem dico.

INTERESSE.

INTERESSE videtur esse, ut dicit Bartol. l. vnica. e. de sent. que pro eo quod inter. profer. existimatio alicuius vilitatis non habet propter alicuius factum iniustum, vel iniustam concessionem. Et horum quoddam dicitur lucri cessantis (ut quia non dedisti mihi pecuniam meam, cessauit lucrum, quod cum eo faciebam.)

Aliud dicitur damni emergentis: ut quia nõ dedisti mihi pecuniam meam, oportuit me accipere ad vsuram: et quo damnum incurri. Quando autem possit in conscientia peti, infra. Usura §. 10. & 13. Quando in contractu peratur. ff. de act. emp. & vend. l. Iulianus. §. 1.

INTERPRETATIO.

INTERPRETATIO dubiorum meliorem partem semper est fienda: secundum gloss. Rom. 11. quando scilicet necessitas iudicandi occurrat. Qui autem in rebus importantibus determinant in malam partem aliquid de re dubia, non ratione urgente, mortaliter peccant. Potest tamen quilibet rem suam seruare à quocunque, ita ceterum ac si esset latro, non tamen iudicando ipsum furem esse. Prælati autem & si nõ debent de actu mentis iudicare: actus tamen exteriores punire debent, quia sunt iudices. Vide Th. secunda secunda. qu. 60. ar. 4. Existimare enim malum de proximo sine sufficienti causa, est ipsum contemnere.

2 INTERPRETARI legem pertinet ad illum, ad quem pertinet condere generaliter: tamen quantum ad vnam causam, potest etiam iudex, vt notat Inn. in c. speciali. de appell. Interpretatio privilegij an potuerit dari, ad solū principem spectat: vt infra, §. 4. c. 1. de trans. praela.

3 INTERPRETATIO legis diuine & canonice pertinet ad Papam. capit. per venerabilem. qui fil. sint legit. & ciuilibus, in quantum concernit clericos, etiam ad ipsum pertinet: vt in capit. 1. de iur. cal. secundum verū quod pertinet ad laicos. ad Imperatorem spectat. l. fin. c. de leg. quia eius est interpretari, cuius est condere. de regul. iur. lib. 6. generaliter: vt dictum est supra. §. secundo.

4 INTERPRETATIO privilegij an potuerit princeps dare, ad nullam inferiorem à principe pertinet: secundū Panormitan. in cap. cum venissent. de iudi. Si verò sit dubium de validitate, vel surreptione, potest iudex inferior, secundum communiter docto. Si autem dubium sit super vel circa verba solū, & casus est clarus, & decidibilis, de facili etiam potest inferior cognoscere, ad præiudicium partium: vt not. Innocentius in dicto capitulo, cum speciali. Facit capit. inter alia de sententia excommunicationis. Si casus est dubius, ad principem spectat, si de facili eum potest adire. art. in dict. capit. inter alia. Quod si non potest decidiri, per naturalem rationem potest interpretari, & pro hoc est casus in lib. ex factis. §. 2. ff. de vulgari, & pupillari substit. & quod not. Innoc. in dicto capitulo, cum speciali. Aut dubitatur circa intensionem principis, & non potest decidi sine magno dubio, & sic solus princeps interpretatur: eodem modo si verba sunt obscura, vel ambigua: secundum Hostiens. illius est interpretare, cuius est condere. Et dicit Speculat. in titulo de legat. §. nunc ostendendum. Episcopum posse interpretari iurium allegationes, capitulo. significante. de pignori. procedit in arduo negotio. Et

legatus potest interpretari mandatum Papæ: vt tenet gloss. in dicto capitulo. 1. de postulatio. & Panormita. post Innocent. Idem dicit, nisi in aliquo arduo, scilicet in causa vertente ante eū, & probat per capitul. super literis. de rescriptis. vbi iudex interpretatur rescriptum ad suam potestatem certificandam.

5 INTERPRETATIO in contractibus sit plena, in testamentis plenior, in beneficijs plenissima. c. cum dilecti. de donat. Interpretatio locutionis debet fieri secundū personas, quæ loquuntur, vel quibus quis loquitur. 26. d. cā. de inde gloss.

INTESTATVS.

INTESTATVS quis dicitur decedere, vel quia nullū fecit testamentū, vel quia non iure fecit, vel quia factum, posthumi natiuitate est ruptū, vel quia capitis diminutione postea facta testatoris, est factū irritū, vel quia nulli sunt hæredes ex eo testamento. autem. de hære. ab intesta. in principi. Addi & alij duo modi possunt, scilicet per querelam expugnatio testamenti, & per bonorum possessionem contra tabulas. Azo. in summ. c. de suis & legi. hære.

INTRVSVS.

INTRVSVS est, qui non canonicè, sed violenter occupat honores, vel beneficia ecclesiastica: vnde est fur, & lauro, sicut dicitur in Evangelio: Qui nō intrat per ostium in ouile ouium, sed ascendit aliundē, ille fur est, & latro. & est in mortali restitutioni omnium, quæ inde recipit, obnoxius. cap. grauis de restitutio. spolia. vide Abb. in c. ad aures. de excessio. prelato. in 1. not. Largè dicitur intrusus omnis, titulum habens vitiosum: strictè verò, omni titulo carens.

INTERROGATIO.

INTERROGATIONES de necessarijs tenentur facere cōfessor, quādo sine illis nō potest discernere necessariō discedēda, aut quādo purat, vel rationabiliter dubitat aliquid omitti necessariō confitendum, si non interrogat: vt si confitens dicat se car-